

عنوان مقاله:

امکان سنجی نظارت و تحلیل آرای دیوان عدالت اداری بر شوراهای محلی

محل انتشار:

فصلنامه تخصصی دانشنامه های حقوقی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سید فاضل نوری - عضو هیات علمی مرکز پژوهشی دانشنامه های حقوقی علامه

خلاصه مقاله:

قانون اساسی مبنای نظارت بر شوراهای محلی را در اصول 105 و 106 قانون اساسی پیش‌بینی کرده است. لیکن به وضوح نامی از مرجعی خاص در جهت انجام این نظارت نیامده است. اصل 173 قانون اساسی، به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مامورین واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام دیوان عدالت اداری زیر نظر رئیس قوه قضاییه تاسیس و تعیین حدود اختیارات و نحوه عمل آن را به قانون‌گذار عادی واگذار کرده است. آنچه مسلم است اینکه قانون‌گذار اساسی اصل نظارت بر عملکرد شوراهای محلی را پذیرفته است، لیکن این مطرح است که با توجه به بعد نظارتی دیوان عدالت اداری بر مامورین واحدها و آیین‌نامه‌های دولتی و از سویی دیگر استقلال شوراهای محلی از قوای سه‌گانه؛ دیوان عدالت اداری با چه سازوکارهایی بر عملکرد شوراهای محلی و اعضای آن نظارت دارد. در خصوص موضوع صلاحیت یا عدم صلاحیت دیوان عدالت اداری برای بررسی و لغو مصوبات شوراهای اسلامی چندین نظریه و دیدگاه حقوقی قابل طرح و تأمل است. از جمله عدم صلاحیت دیوان عدالت اداری برای ورود به مصوبات شوراهای صلاحیت دیوان عدالت اداری در رسیدگی به مصوبات شوراهای صلاحیت دیوان عدالت اداری در رسیدگی به مصوبات سایر شوراهای صلاحیت دادگاه‌های عمومی در رسیدگی به مصوبات شوراهای شهر و عدم صلاحیت آن در رسیدگی به مصوبات سایر شوراهای صلاحیت هیئت عمومی دیوان عدالت در ابطال مصوبات شوراهای شهر و نتیجه از رویه عملی دیوان عدالت اداری منتج می‌شود، صلاحیت هیئت عمومی دیوان عدالت در ابطال مصوبات شوراهای شهر است. با این همه رسیدگی مستقل دیوان به مصوبات شوراهای محلی با وجود هیئت‌های حل اختلاف به نوعی نقض غرض توسط قانون‌گذار به شمار می‌آید. لذا با عنایت به پیش‌بینی ساز و کار مشخص در جهت ابطال مصوبات توسط قانون‌گذار و عدم پیش‌بینی صریح دخالت دیوان در قوانین قبل و حتی اصلاحی دیوان عدالت اداری و قانون شوراهای محلی، مسئولیت این نظارت را می‌بایست متوجه هیئت‌های حل اختلاف کرد. مشروط بر اینکه دیوان عدالت اداری مرجع تجدیدنظر و رسیدگی نهایی به کلیه آرای هیئت‌های حل اختلاف در نظر گرفته شود؛ چرا که به هر حال هیئت‌های حل اختلاف علی‌رغم ماهیت مستقل و تخصصی خود، جزء کمیسیون‌های مستقل اداری و از جمله نهادهای شبه قضایی محسوب می‌شوند. لیکن رسیدگی در دیوان، رسیدگی در مرجعی قضایی و تخصصی است.

کلمات کلیدی:

شخص حقیقی، شخص حقوقی، مسئولیت کیفری، مجازات شخص حقوقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1164941>

